

Martwe drzewo żyje przez dziesięciolecia

2014-04-01

Rola martwego drewna w ekosystemach leśnych była tematem przewodnim konferencji z cyklu *Aktywne metody ochrony przyrody w zrównoważonym leśnictwie*, która odbyła się w dniach 26-27 marca 2014 r. w Rogowie. Patronem honorowym wydarzenia był Główny Konserwator Przyrody Janusz Zaleski oraz Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska Michał Kielsznia.

Konferencję zorganizowała Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego Leśny Zakład Doświadczalny Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej w Rogowie, Wydział Leśny Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego we współpracy z Dyrekcją Generalną Lasów Państwowych. Wzięli w niej udział pracownicy regionalnych dyrekcji ochrony środowiska, Lasów Państwowych, parków narodowych i krajobrazowych, środowisk naukowych, instytucji i urzędów publicznych oraz organizacji pozarządowych związanych z aktywną ochroną przyrody w lasach.

W czasie spotkania poruszano zagadnienia dotyczące zasadności pozostawiania martwych drzew w lasach gospodarczych i ich ilości. Omówiono także rolę martwych drzew w obiegu materii w ekosystemach leśnych oraz ich znaczenie dla fauny.

Choć w powszechnej opinii martwe drzewo funkcjonuje raczej jako zbędny element w środowisku, świadomość jego znaczenia rośnie. Martwe drzewo żyje przez wiele dziesięcioleci. Ocenia się, że kłoda obumarłego ogromnego drzewa może być schronieniem i pokarmem dla dziesiątków organizmów jeszcze przez przeszło 100 lat. Grzyby rozpoczynają i cały czas uczestniczą w procesie rozkładu drewna, aż do jego całkowitego rozpadu. Owady pomagają rozdrobnić materię drzewną, która stanowi dla nich także pokarm. Część bezkręgowców penetruje martwe kłody, poszukując innych ksylofagów (zwierząt odżywiających się drewnem), które stanowią ich pożywienie. Drzewa obumierające, z licznymi dziuplami stanowią bardzo dogodne siedliska dla ptaków oraz roślin, w tym rzadkich i zagrożonych. W silnie rozłożonych kłodach leżących na ziemi zimuje szereg gatunków płazów, gadów oraz drobnych ssaków.

W procesie rozkładu dostarczane są do gleby zgromadzone w drewnie substancje mineralne, uwalniając je z powrotem do środowiska, dzięki czemu inne organizmy mogą z nich korzystać. Istotne jest również to, że butwiejące drewno może wchłonąć sześciokrotnie większą ilość wody niż jego własna masa, stanowiąc zapas na czas suszy. Leżące kłody, konary i drobniejsze gałęzie zapobiegają także erozji wodnej, dzięki czemu po silniejszych deszczach nie dochodzi do zniszczenia struktury gleby.

Martwe drzewa są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania ekosystemów przyrodniczych, będąc ich nie mniej cennym elementem niż żywe drzewa.

Źródło: RDOŚ w Warszawie
Autor zdjęcia: T. Maksym